

ΕΙΚΟΝΟΚΛΑΣΤΑΙ

ΥΠΟ

ΚΛΕΩΝΟΣ ΡΑΓΚΑΒΗ

[Ό διαπρεπής ἐν τε τῷ διπλωματικῷ καὶ φιλολογικῷ κόσμῳ, ἄριστος δὲ καλλιτέχνης τοῦ λόγου κ. Κλέων^ρ Ραγκαβῆς εὐηρεστήθη νὰ κοσμήσῃ καὶ αὐθίς τὰς στήλας τοῦ ἡμετέρου Ἡμερολογίου διὰ τοῦ κάτωθι ἀποσπάσματος ἐξ ἀνεκδότου πολυτίμου ἔργου του ὑπὸ τὸν τίτλον *Εἰκονοκλάσται*. Οἱ ἀναγνῶσται τοῦ Ἡμερολογίου θὰ ἐντρυφήσωσιν ἀπλήττως, πεποιθαμεν, εἰς τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ δημοσιευμένου τούτου μέρους, ἐν ᾧ διαχρίνονται πλεῖστα ἔξαιρετα λυρικὰ τεμάχια, καὶ ἐξ οὗ καταφαίνεται μίαν ἀκόμη φορὰν διτοῦ δὲ διλυμπιονίκης ποιητῆς τῆς «Δουκίσσης τῶν Ἀθηνῶν» δὲ διημέραι πλουτίζων δι' ἀπαρχιμίλλων ἔργων τὴν παρ' ἡμῖν πενιχρὰν δραματικὴν φιλολογίαν, κατέχει τὸ μυστήριον τοῦ ἐνθάπτειν ἐκ τῆς κονίας καὶ τῆς λήθης τὸν σκοτεινὸν κόσμον τῶν βυζαντινῶν παρχόδεσων, καὶ περιβάλλειν αὐτὸν δι' αὐγῆς καὶ κάλλους καὶ ζωῆς ἀπὸ σκηνῆς μετ' ἀληθοῦς ποιητικοῦ πυρὸς καὶ ἔξθον δραματικῆς δεξιότητος. Πρὸς πληρεστέραν δὲ αὐτοῦ κατάληψιν προτάσσομεν τὰ ἔξτις: «Ἡ Αὔτοκράτειρα τοῦ Βασιλείου Εἰρήνη. ἦν τινες ἀπεκάλεσαν καὶ Ἀγίαν κατ' ἀπλῆν σύγχυσιν τοῦ ὀνόματος, ἔσχεν ἐκ τοῦ συζύγου αὐτῆς Λέοντος Δ'. ἐνα μόνον υἱόν, Κωνσταντῖνον τὸν ΣΤ'. Ο νεαρὸς οὗτος Ἡγεμών, ἀληθῆς γόνος τῶν Ἰσαύρων διεφέλεγετο ὑπὸ τῶν εὐγενῶν πόθων καὶ μεγαλεπιβόλων σχεδίων, ἵτινα ἐνέπνευσαν τοὺς περιόδους Βασιλεῖς τῆς μεταρρυθμίσεως, ἐνῷ ἡ μήτηρ αὐτοῦ ἐμπαθής εἰκονολάτρις, κατὰ τὴν στενοτέραν τῆς λέξεως ἔννοειν, ἐνήργει παντὶ σθένει: ὅπως ἀνακόψῃ πάσας τὰς ὑπὸ τῶν προκατόχων αὐτῆς ἐπιτελεσθείσας τεραστίας προόδους, καὶ ἀναστήσῃ τὴν προτέραν δεισιδαιμονίαν καὶ νάρκην. Ἐκ τούτου δεινὴ προέκυψεν ἀντίθεσις μεταξὺ μητρὸς καὶ υἱοῦ, ἀλλ' ἐνῷ ὁ Κωνσταντῖνος, ἐκ διακαοῦς πρὸς τὴν μητέρα φίλτρου, ὑφίστατο πᾶσαν τῶν ὑψηλῶν αὐτοῦ προθέσεων θυσίαν καὶ οὐδόλως ἐπέσπευδε τὴν στέψιν αὐτοῦ, εἰς ἦν, ἐνηλικιωθείς, ἐδικαιοῦντο ἥδη, ἡ Εἰρήνη ἀπ' ἐναντίας, ὑπὸ τῆς θρησκομανίας ἀποτυφλουμένη, ἐκίνει πάντα λίθον ὅπως ἀποκλείσῃ τῆς ἀρχῆς τὸν υἱόν, προθάσα, ὡς γνωστόν, ἐπὶ τέλους; καὶ εἰς ἀπαίσσον κακούργημα διὰ τῆς ἀποτυφλώσεως αὐτοῦ. Εἰς ταῦτα ἔξωθεντο ἴδιας ἡ Αὔτοκράτειρα ὑπὸ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτῆς Σερανταπήχου, ἀληθοῦς ἴδιας ἡ Αὔτοκράτειρα ὑπὸ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτῆς Σερανταπήχου, ἀληθοῦς τέρατος τὴν τε μορφὴν καὶ τὴν καρδίαν, δεῖτις ἐσκευώρει τὴν ἀπώλειαν

τοῦ Κωνσταντίνου, ὅπως εἶτα εὐχερέστερον ἀνατρέψας καὶ αὐτὴν τὴν Εἰρήνην, ἀρπάσῃ τὸ στέμμα. Εἶχε δὲ συνένοχον εἰς τὰς δολορραφίας ταύτας τὸν ἀστρολόγον Παγκράτιον, ὃς τις μεγάλην ἡσκεῖ ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ ἀσθενοῦς τῆς Βασιλίσσης πνεύματος, καὶ συνάμα διὰ τῶν ὡτακουστῶν αὐτοῦ ἀνακαλύψας ὅτι ὁ Κωνσταντῖνος ἥγάπα τὴν Κουβικουλαρίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ Θεοδότην, ὥθει αὐτὸν εἰς τὸν μετὰ τῆς ἐπεράστου θαλαμηπόλου γάμον, ὅπως οὕτως ἔτι πλειότερον ὑποσκάψῃ αὐτόν. Εἰς τὴν ἐπομένην σκηνὴν παριστάμεθα εἰς τὰς μαγγανείας τοῦ Σερανταπήχου καὶ τοῦ Παγκρατίου, ὅπως ὡθήσωσι τὴν τε Αὐτοκράτειραν καὶ τὴν Θεοδότην εἰς τὸ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτῶν ύποσκαπτόμενον βάραθρον.]

ΜΕΡΟΣ Γ'.

ΣΚΗΝΗ Α'.

Τὸ Ὑπερῷον τοῦ Παγκρατίου ἐν τοῖς Ἀνακτόραις. Πολλαχοῦ ἀστραλογικά ἱραὶ λατρεῖαι, ἔνγεια, τεταρτογενεῖαι καὶ ἄλλα σκεύη. Ὁ ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ, φέρων μανδύαν, ἐφ' οὗ διαχρινεῖται ὁ ζωδιακὸς κύκλος, καὶ ὁ ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ. Ἀργότερον ΕΙΡΗΝΗ καὶ τέλος ΘΕΟΔΟΤΗ.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Μακρὰ ύπηρξεν ἡ περιοδεία σου.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Εἰς τὴν μικρὰν Ἀσίαν ἐνδιέτριψα,
τὰς μαγικὰς βοτύνας, ὃσαι χρήσιμοι
τῇ τέχνῃ μου, συλλέγων. Τοσκύαμον
καὶ ἀτροπόν καὶ στρύχνον καὶ στραμόνιον.
ἀσκληπιὰς καὶ μύκων μοί ἐλλείπουσιν
ἀκόμη.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Εὔγε! καὶ βεβαίως ἥκουσας
ὅποιας κνιδᾶς ιοβόλους καὶ ἡμεῖς
ἐν τούτοις ἀπεσπῶμεν.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Τὴν διάλυσιν
τῶν παλαιιστράτων ἐννοεῖς. Ναὶ ἥκουσα.
Πλὴν πῶς τὸ μέγα ἐπετεύχθη τόλμημα;
Καὶ ἀναιμάκτως σὺν τοῖς ἄλλοις!

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Δίκαιος

ὁ θαυμασμός σου. "Οντως ἐπιτήδειον
τὸ σγέδιόν μου, ἐντελῶς ἐπέτυγχε.

Πεμφθεὶς εἰς Θράκην ὁ Σταυράκιος, ἐκεῖ
νεοσυλλέκτους συνεκέντρωσε πολλούς,
καὶ τῶν ταγμάτων προσλαβὼν τὰ γαλαρῶς
πρὸς τοὺς εἰκονοκλάστας διαχείμενα,
κατῆλθεν ἐσπευσμένως εἰς Βυζάντιον.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

* Ήν σωτηρία τοῦτο δντως πρόνοια.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Προφασισθεῖσα τῶν Ἀράβων εἰσβολὴν,
μετὰ συμπάστης τῆς αὐλῆς ἐξέρχεται
τῆς πρωτευούσης τότε ἡ Βασίλισσα,
καὶ μέγρι Μαλαγίνων φθάνει. Τρόπαια
τοῖς στρατιώταις νέα ἐξαγγέλλουσα,
τοῖς ἐν εἰρήνῃ φθειρομένοις, εὔχερῶς
τοὺς Σχολαρίους καὶ τοὺς Ἐξκουβίτορας
παρέσυρεν.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

*Ω εὐγε.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Πῶς σοὶ φαίνεται:
ὁ δόλος; Ἐνῷ οὖτοι ἐμακρύνοντο,
ὁ Λογοθέτης ἀφ' ἑτέρου διεισδύς,
ἀναιμωτὶ τὴν πόλιν κατελάμβανε.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Συγχαίρω ἐκ καρδίας, Ὑψηλότατε.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Ἐπιτευχθέντος τούτου, οἱ παλαιστρατοὶ
εἰς τὴν Ἀσίαν ἀπολοὶ ἐστάλησαν,
καὶ ἄνευ κόπου πλέον διελύθησαν.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Ἐξαισιον καθ' ὅλα τὸ στρατήγημα.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

· Ἀσπόνδων οὕτω ἀπηλλάγημεν ἐχθρῶν,
πλὴν μένουσιν εἰσέτι δυσυπέρβλητα
προσκόμματα, πρὶν ὅλως κατισγύσωμεν,
καὶ πάσης χρήζω τῆς πιστῆς σου ἀρωγῆς.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Θεράποντά σου ταχπειὸν θεώρε! με.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Τῆς τέχνης σου τὰς ἄρκυς πάσας τίνυσον,
ἀνάγνωθι τῶν ἀστών τὸ ἀλφάβητον.

συμμάχους λάθε καὶ θεοὺς καὶ δαιμονίων,
ἀλλὰ τὸ μῆσος πρὸς τὸν ἴδιον υἱόν,
τὸ διακαῖον τῆς Εὐρήνης τὴν ψυχήν,
συνδαύλιζε, καὶ πρόσθες τὸ προμήνυμα
ἡ μοῖρα ὅτι ἐντελῶς ἀπέκλεισε
τὸν Κωνσταντῖνον τῆς ἀρχῆς.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Ἐργάζομαι
πρὸς τοῦτο ἀνενδότως. Μ' ἐπισκέπτεται
ἡ "Ανασσα συγχάκις, τὰς θαυματουργοὺς
εἰκόνας προσκυνοῦσσα, καὶ τοῦ μέλλοντος
ἔτάζουσα τὰς δέλτους. Αἱ συνέπειαι
καταφανεῖς νομίζω τῶν ἀγώνων μου
εἰσὶ καὶ ἡδη.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Σοὶ ὄφειλω χάριτας.

Σὺ πᾶσάν μου γνωρίζεις τὴν διάνοιαν.
Ἄφοῦ τὸν Κωνσταντῖνον καταστρέψωμεν,
τῆς Βασιλίσσης ἡ σειρὰ ἐλεύσεται.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Καὶ σὸν τὸ στέμμα τότε. Τοῦ Ὁρίωνος
καὶ τῆς Πλειάδος ἐναργής συνδυασμὸς
παρέχει τούτου ἀσφαλῆ ἀπόδεξιν.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

"Α νόστιμον. Εἰς ἄλλους ἀπευπόλησον
τὰ φληναφήματά σου. Συναντώμενοι
οἱ ιερεῖς τῆς Ῥώμης, ἐληγσμόνησας
τί ἔπραττον;

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Ἄδικως, Υψηλότατε,
τὴν ἐπιστήμην μυκτηρίζεις.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ, ἡπτῶν αὔτῷ βαλάντιον.

Πλὴν ἀδρῶς
ἐξαγοράζω τὰ ξηρά σου βότανα.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ, βαθέως ὑποκλινόμενος.
Ἐπλάσθης ὄντως Βασιλεύς.

[Ἀντηχούσῃ θηματισμοί.]

Ἀνέργεται:

τὴν κλίμακά τις.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

"Ισως ἡ Βασιλίσσα.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

[Σπεύδων πρὸς τὴν εἰσοδον καὶ θεωρῶν διὰ τῶν παραπετασμάτων.]

'Εκείνη.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Εὗγε.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Οἰωνὸς ἔξαριτος.

[Εἰσέρχονται δύο εὐνοῦχοι, καὶ ιστανται ἐκατέρωθεν τῆς θύρας. "Ἄμα οὐπιφανεῖσθη τῆς Αὐτοκρατηρίας, σπεύδουσιν δὲ τε Σεραντάπηχος καὶ ὁ Παγκράτιος; καὶ ἀσπάζονται ὁ μὲν τὴν κείρα ὁ δὲ τὸ κράσπεδον τοῦ ἱματίου αὐτῆς. Οἱ εὐνοῦχοι ἀπεσύρονται.]

ΕΙΡΗΝΗ τῷ ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΩΙ μετ' ἐπιπλάστου μελαγχολίας.

Σὺ ὡδε, ἀγαθέ μου Θεοφύλακτε;

Περίλυπον ὄρᾶς με καὶ περιφροντιν.

Τὴν ἡρεμίαν πᾶσάν μου ἀπώλεσα,
τὴν ἀναγκαιοτάτην εἰς τοὺς "Ανακτας,
καὶ διαρκῶς πλανῶμαι, δίκην φάσματος,
ἐν τοῖς ἑρήμοις ἀνακτόροις. Πρὸ ἐμοῦ
καὶ ὅπισθέν μου χαῖνον βάραθρον ὄρῶ,
οὐδὲ τολμῶ τι ἀνδρικόν· τὸ σκῆπτρόν μου
ἐκ τῆς χειρός μου διαφεύγει, σιδηροῦς
τὸ στέμμα κρίκος, θλίβει τοὺς κροτάφους μου,
καὶ στένουσα τὸν βίον τὸν ἀμέριμνον
φθονῶ τοῦ ἀπλουστέρου τῶν εἰλώτων μου,

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

"Ω γέ, Ανασσα, τί λόγοι; 'Ανεξήγητος
ἡ τόση δυσθυμία. Πάντα θύλλουσι,
καὶ ὀμοθύμως σ' εὐλογεῖ τὸ Κράτος σου.

ΕΙΡΗΝΗ

Φεῦ, οἶον τῆς πορρύρας τὸ δυσβίστακτον
καὶ ἀπεχθές φορτίον συναισθάνονται
οἱ οὐρανόθεν κεχρισμένοι μόνοι.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Ναι,

πλὴν καὶ τὸ σθένος ἴσον τοῦ καθήκοντος
εἰς τοὺς "Ηγέτας οἱ θεοὶ παρέχουσι;

ΕΙΡΗΝΗ

Εἰς ἄλλους ἵσως, ἀλλ' ἐγὼ ἡ τάλαινα
ὑπὸ διττῆς μερίμνης κατατρύχομαι,
ώς "Ανασσα καὶ μήτηρ.ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ, Ιδίᾳ τῷ Παγκράτιῳ.
Η ὄρθοτερον

ώς τίγρις καὶ ἀλώπηξ.

ΕΙΡΗΝΗ

Πρῶτον μέλημα
τῆς οἰκουμένης ἔγω τὰ συμφέροντα·
ύπερ αὐτῆς προθύμως θυσιάζομαι
καὶ ἀνενδότως κοπιῶ, πλὴν μύχιος
μὲν κατατήκει καὶ σκληρὸς ἐνδοιασμός,
μὴ οὕτω ἐνεργοῦσα σφάλλω.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

"Αγασσα

μὲν καταπλήττεις.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

"Υπὸ πᾶσαν ἔποψιν
αἱ πράξεις σου ἐξόγως ἐπιδέξιοι.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Καὶ ἡ ἐπιτυχία πλήρης.

ΕΙΡΗΝΗ

Νόμιμος

πλὴν ἄναξ ὁ υἱός μου.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

"Ισως νόμιμος
ἄλλ' εἰς τὸ Κράτος καὶ εἰς σὲ ὀλέθριος.

ΕΙΡΗΝΗ

Σὺ λέγεις τοῦτο, ἄλλ' οἱ ἄλλοι . . .

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Σύμφωνος

εἰς τοῦτο πᾶσα ἡ ύφήλιος.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Εἰς σὲ

καὶ μόνην ἀναβλέπει αὗτη.

ΕΙΡΗΝΗ, μετὰ χαρᾶς.

Πράγματι;

Οἱ λόγοι οὗτοι θάρρος μοὶ ἐμπνέουσι.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Σὺ τῶν εἰκόνων ἡ προστάτις ἡ σεπτή.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Πρὸ τούτου πάντα τὰ λοιπὰ ἐλάχιστα.

ΕΙΡΗΝΗ

Ναι, ναι, γνωρίζω, καὶ εἰς τοῦτον ἅπασαν
τὴν ἡσυχίαν, τοὺς μυχίους πόθους μου,
τὸν λόγον θυσιάζω. 'Αλλ' εὐαίσθητος

ἡ μητρικὴ καρδία, Θεοφύλαχτε,
ἐν ἔχω μόνον τέκνον, ἡ ἀγκάλη μου
αὐθόρμητος, διάκις ἐμφανίζεται,
καλεῖ αὐτό, καὶ ὅμως αὐστηρότητα
καὶ μῆσος ἐπιβάλλει τὸ καθῆκόν μου.
"Ω ἄρρητον τὸ ἄλγος τῆς καρδίας μου!
Κρατῶ τὸ στέυμα διπερ δικαιότερον
ἔκεινος ἵσως . . .

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ
Μὴ προφέρης, "Ανασσα,
τοὺς λόγους τούτους.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ
'Αμυδρὰ ύπόνοια
ἀρκεῖ τοιούτου μέτρου, ὅπως ἀπελπις
ἔξαναστῇ ὁ κλῆρος.

ΕΙΡΗΝΗ
Σοὶ ἐμπνέουσι
τὰς σκέψεις ταύτας ἀσφαλῆ διδόμενα;

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ
'Αναμφιλέκτως περὶ τούτου πείσθητι.

ΕΙΡΗΝΗ
"Ω βλέπω οἱ πιστοὶ μου πράγματι
ὅλιγον μὲ φιλοῦσι.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ
Σοὶ ἀνήκομεν
μέγρι θανάτου πάντες.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ
Ἐπεδίκασεν
εἰς σὲ τὸ σκῆπτρον είμαρμένη πάνσοφος.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ
Τὸν Κωνσταντίνον παντελῶς ἀπέκλεισε.

ΕΙΡΗΝΗ, ἀπλήστως.
"Ω λέγε, λέγε, ποίᾳ ἡ ἀπόδειξις;

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ
Αἱ ἀποδείξεις ἐναργεῖς, ὡς "Ανασσα,
καὶ τὰ σημεῖα πλεῖστα. Εἰς τὰ σφάγια
εὑρίσκω σπλάγχνων ἐλιγμοὺς τὸ ἔψιλον
συχνάκις παριστῶντας. Τὸ θυμίαμα
ἐπίστης τοῦτο παριστὰ τὸ σύμβολον,
κατ' ἀνιόντας κύκλους ἀφιπτάμενον,
καὶ ὁ σκορπίος, οὐδὲν ἔτερόν ἔστι

ἢ τὸνομά σου δι' ἀστέρων χαραγθὲν
εἰς τοὺς αἰθέρας.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Τοῦτο ἀναμφήριστον.

ΕΙΡΗΝΗ τῷ ΠΑΓΚΡΑΤΙΩ.

Εἰς τὰς πληγάς μου ἐπιχέεις βάλσαμον.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Τῶν Ἱερῶν εἰκόνων ἡ ἀπόφασις
ἀδήριτος ἐπίσης.

ΕΙΡΗΝΗ

Τοῦτο δεῖξόν μοι.

Τὴν μαρτυρίαν ταύτην τὴν πολύτιμον
παράσχου.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Τῆς μαγείας τὰ μυστήρια
εἰς τοὺς μεμυημένους μόνον δείκνυνται,
καὶ ἀμαρτάνει φοβερὸν ἀμάρτημα
ὅ ἀστρονόμος ὁ κλυδωνιζόμενος,
ἢ ἐπωδὰς ψελλίζων καὶ εἰς τᾶδε τὰ
τῆς φαρμακείας εἰσγωρῶν οὐράνια
πρὸ τῶν τυχόντων ἀλλ' ἡ Αὔτοκράτειρα
βεβαίως ἔξαιρεῖται·

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

(Διδών τῷ Παγκρατίῳ χρύσα καὶ ἔτερον βαλάντιον.)

Εὔγε, δέγχητι

καὶ τοῦτο τῆς ψυχῆς σου ίλαστήριον.

Ο Παγκράτιος ἀποσύρει παραπίτασμα καὶ ἀποκαλύπτει πολυτελέστατον εἰκονοστάσιον. Ἐῷ μέσῳ μεγάλῃ εἰκὼν τῆς "Ισιδος" μετὰ τοῦ μικροῦ "Οσιρίδος, καὶ πέριξ ἄλλων διαφόρων αἰγυπτιακῶν θεοτήτων. Πρὸ αὐτοῦ ἔνι κρυστόν κηροστάται: μετά πληθύος κηρίων ἵστεσμένων. Εἰς τὸ κέντρον ἀργυροῦς τρίποντος, ἐφ' οὐ μέγα θυμιατήριον. Ο Παγκράτιος ἀμφίέννυται τότε φάρον, παριστῶντα τὰς ἐρυθρὰς γλώσσας καὶ τὸν καπνὸν ζωηρᾶς πυρᾶς, καὶ λαμβάνων δύο δάδας ἐπίσης ἵστεσμένας, χαράσσει δι' αὐτῶν ποικίλα ἐν τῷ ἀέρι σχήματα, ἵνῳ ἀπαγγέλλει τοὺς κατωτέρω ἔξορχοιςμούς, οὓς συνοδεύει τρέμα αἰθερία μουσική.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Ο Πλάστης ἔνοιξε θεῖα ὅματα
καὶ τὰ αἰθέρια αἴρνης δώματα
κατεπλημμύρησε νέον φῶς.

Ἐνθα τὸ χάος πρὶν τὸ ἀπαίσιον
θάλλει τὸ σύμπαν νῦν τὸ θεσπέσιον
ἔκειθεν ὑπαρξίν εἰληφός.

“Ιδε διάτουσι κόσμοι χίλιοι,
ώχροὶ πλανῆται, φλογώδεις ἥλιοι,
εἰς τὰς ἔκτάσεις τοῦ ἀγανοῦς,
καὶ ἡ τῶν ἀστρων ἀκτινοβόλησις,
τῆς οἰκουμένης ὑψίστης στόλησις
χρυσοῖ γελῶντας ὠκεανούς.

Σ' ἐπικαλοῦμαι σέλας οὐράνιον,
σέλας θεόσδοτον καὶ τιτάνειον,
πάσης οὐσίας, πρῶτε σπινθήρ,
ἐλθὲ φοιβόληπτος ἀναμένει σε
ὅστις μετάρσιος σὲ ἡτένισε
σὲ πῦρ ἀστραῖον, αὐτὸς αἰθήρ.
(αἱ δᾶδες ἀναφλέγονται αὐτομάτως.)

ΕΙΡΗΝΗ

Μεγάλη ὅντως τῆς μαγείας ἡ ἴσχυς.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Τελεῖται ἡ ὑψίστη μετουσίωσις.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ, ὡς ἄνω.

Σὲ εἰς τὴν θύραν τοῦ Παραδείσου
ρομφαίαν εἰδομεν φλογεράν.
· Ή ἀπαισία μαρμαρυγή σου
ἔτι φωτίζει ἐκ τῆς ἀβύσσου
τὴν καταδίκην καὶ τὴν ἀράν.

Σὺ ἐξ Αἰγύπτου, στήλη πυρίνη,
ώδηγεις εἴτα πρὸς τὴν Σιών
τὸ ἔθνος, ὅπερ ὑπῆρξε κρήνη
γχρᾶς, καὶ ὅπερ θεός ἔκινει
διὰ κινδύνων καὶ θυσιῶν.

Σὺ τὴν ἀγίαν ἀνάψας βάτον
ἐκ βάθρων ἔσεισας τὸ Σινᾶ,
καὶ ὑποθήκην τῶν ἀθανάτων,
τοῦ δεκαλόγου τὰς ρήτρας τάττων,
θέμεθλα ἔθηκας ἐρυμνά.

Σὺ τῶν Γομόρων καὶ τῶν Σοδόμων
καταδαμάζων τοὺς φρυαγμούς,
τῶν ὑβραλίδων τῶν λυσικόμων

καὶ τῶν κιναιδῶν τῶν περιτρόμων
εἰς φλόγας ἔπνιξας τοὺς λυγμούς.

Σὲ τοῦ Βαλθάσαρος αἴφνης εἶδον
οἱ δαιτυμόνες. Πρὸς τὸν αὐλὸν
αἱ ὄργηστρίδες ἀσέμνως ἤδον,
ὅτε ὁ ἄναξ ὅρμῃ τῶν Μήδων,
καὶ τέφρα κεῖται ἡ Βαθυλών.

Σὺ τῆς ὄργῆς σου εἰς τὰς θυέλλας
παρέχεις ὅπλον τὸν κεραυνόν,
καὶ τὰς ροδόχρους χρυσοῖς νεφέλας,
πρὸς με κατάβηθι, θεῖον σέλας,
ἔλθε πρὸς μύστην σου ταπεινόν.

(Περὶ τὰς δᾶδας ὑπὲρ τὰ κηρία, ἦτινα ἀναφλέγονται, ὡς καὶ ἡ πυρὰ ἐπὶ τοῦ τρίποδος.)

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Τὰς πύλας ὄντως διανοίγει τῆς Ἐδέμ.

ΕΙΡΗΝΗ

Ἡ θεσπεσία πόθεν αὕτη μουσική;

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Τὰ Σεραφεῖμ βεβαίως, προσεγγίσαντα
τῇ σφαιρᾷ ταύτη, θείας λύρας χρούουσι.

(Ο Παγκράτιος, λαμπάνων διάφορα ἀντικείμενα, ῥίπτει αὐτὰ ἐντὸς τοῦ θυμιατηρίου, ἐνώπιον τὰ ἔξης.)

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Δέξαι, ὦ Ἰσις, σπέρμα χελώνης,
τὸ κέντρον δέξαι νεκροῦ σκορπίου,
τὸ δηλητήριον ἀνεμώνης,
λοιμώδη φλύκταιναν, θρόμβον πύου.

Δέξαι τὸ δάκρυ τοῦ χροκοδεῖλου,
τὴν οὐλην τρίχα σεμνῆς παρθένου,
τὴν χόρην ὅμματος τῆς καμῆλου,
καὶ τὸν ἀντίχειρα τεθχυμένου.

Δέξαι τὴν κόνιν ξηρῶν τεττίγων,
καὶ τρεῖς σταγόνας τοῦ ἐλλεβόρου,
τοῦ ἀσφοδέλου ἴον ὄλιγον,
καὶ τὸ ἀπόθρασμα μανδραγόρου.

Δέξαι αὐτόχειος ζέον οἶμα,
χολὴν ἔχιδνης, γαλῆν λυσσῶσαν,
τοῦ ἀπαγχέντος αὐχμῶδες χρέμμα,
δημίου λίπος, προδότου γλῶσσαν.

Δέξαι τὸ ἦπαρ τῆς ἀλκυόνος,
ἰδρῶτα νύμφης, στέαρ ἐμβρύων,
στάχυν, ὃν ἔπτυσε μέλας ὅνος,
οὐρὰν βατράχου καὶ σῆπον βρύον.

[Αναθώσκει ἐκ τοῦ θυμιατηρίου ροδόχρους ἄτμος, καὶ ἀπλοῦται πρὸ τῶν εἰκόνων. Ὁ Παγκράτιος κλίνει τὸ γόνυ καὶ λέγει τὰ ἔξι.]

Σοί, "Ισις, αἴνος ἀφθιτος καὶ δόξα ἐν Ὑψίστοις !
Σύ, ἀρωγὸς τῶν ἀσθενῶν, τῶν ἀμαρτάντων ρύστις,
ώ μῆτερ τοῦ Ὀσιρίδος
καὶ ἀδελφὴ τῆς Ἰριδος.
πρὸς σὲ ἀνέρπει ως καπνὸς τῶν εὔσεβῶν ἡ πίστις.

Σὺ ἄναρχος, πανίσχυρος, ἀτέρμων, πανειδήμων,
σὺ στέφουσα τοὺς Ἀνακτας καὶ σώζουσα τὸν δῆμον,
τὸ σκότος σὺ διάλυσον,
ιλάσθητι καὶ λάλησον,
ὅδηγησον ἡμᾶς, θεά, εἰς τὸν μοιραῖον οἶμον.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ τῇ ΕΙΡΗΝΗ
Νῦν πρόσεξον, τὸ θαῦμα τελεσθήσεται.

ΕΙΡΗΝΗ

'Ακατασχέτως πάλλει ἡ καρδία μου.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ τῇ ΙΣΙΔΙ

Εἰρήνη ἡ θεοσεβῆς καὶ λάτρις τῶν εἰκόνων,
προσέρχεται καὶ προσκυνεῖ τὸν ὑψηλόν σου θρόνον.

[Ἡ "Ισιςφαίνεται μειδῶσα καὶ ἡρέμα προσενέουσα, ἐνῷ ἀντηχοῦσι παιᾶνες ζωηρότεροι]

ΕΙΡΗΝΗ μετ' ἀγαλλιάσεως

"Ω θαῦμα, θαῦμα φανερὸν ἔξαισιον !

'Επιχαρίτως ἡ θεά προσένευσε.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

'Οποια ὥρα ὅντως πανευφρόσυνος.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Τὸ θαῦμα εἶναι ἀτελές· προσέξατε :

[πρὸς τὴν "Ισιδα ὡς ἄνω]

'Ο Κωνσταντῖνος ἡμαρτε, τὴν αἵρεσιν ἀσπίζει.

[*"Η Ισις ταράσσεται καὶ καταρρέουσιν ἵν τῶν παρειῶν αὐτῆς δάκρυα. Αὐτὴ τῆς μουσικῆς ήτις καταπαύει, ἀντηχοῦσι βρονταῖ, καὶ σβέννυνται πάντα τὰ κηρία.*]

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Τῶν ἀθανάτων ἡ ὄργη πασίδηλος.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Διὰ βροντῶν λαλοῦσι, καὶ τὰ δόξαντα
εἰς τὰς νεφέλας γράφουσι δι' ἀστραπῶν.

ΕΙΡΗΝΗ

‘Ημέρα μακαρία. ’Ηδη κέκτημαι
τὸ χρίσμα οὐρανόθεν. Τὸ διάδημα,
τὸ σκῆπτρον πλέον εἰς ἐμὲ ἀνήκουσιν,
ἐμὲ καὶ μόνην.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ κλίνων πρὸ αὐτῆς.

Χαῖρε, Αὔτοκράτειρα,
Θεοσεβείας χρήνη, ἴσαπόστελε.

ΕΙΡΗΝΗ

Σὺ ὁ διάδοχός μου, Θεοφύλακτε.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

‘Ω ‘Ανασσα, τὶ λέγεις;

ΕΙΡΗΝΗ

Σὺ διάδοχος,

σὺ ἔσῃ . . .

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ, ἀνεγειρόμενος.

‘Η χαρά μου, ἡ συγχίνησις
μοὶ ἀφαιρεῖ τὸν λόγον.

ΕΙΡΗΝΗ, συνορρουσμένη.

Μετὰ θάνατον . . .

καὶ βίον ἔτι προσδοκῶ μακρότατον.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

‘Ω εἴη τρισευδαίμων, μαθουσάλειος.

ΕΙΡΗΝΗ τῷ ΠΑΓΚΡΑΤΙΩ

‘Ψίστην σοὶ ἐκφράζω εὐαρέσκειαν,
Παγκράτιε. ‘Ως δῶρον τὸ ‘Ανάκτορον
σὺ λάβε τοῦ ‘Εθέόμου.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ, προσπίπτων.

Ταπεινότατα

ἀσπόλζομαι τὴν κόνιν τῶν πεδίλων σου.

ΕΙΡΗΝΗ

Νῦν ἐνεπλήσθην θύρρους, καὶ γνωρίζουσα
τῆς εἰμαρμένης τὰς βουλάς, ἀνένδοτος
προβαίνω εἰς τοῦ ἔργου τὴν συμπλήρωσιν.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Εύλογημένη ἡ σεπτή σου πρόνοια.

[Η "Αναστα προσνεύει καὶ ἀπέρχεται, εὐσιθάστως; προπεμπομένη.]

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ, προστρέβων περιγκρής τὰς χεῖρας.

Θαυμάσια! Βαθύνους, ὡς πυθόληπτε,
ἀνὴρ ἐπλάσθης.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Εὔπειθής θεράπων σου.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Τῶν ἀστρολόγων ὄντως ἀνεκτίμητος
ἡ τέχνη. Μύγσον με.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

'Ιλλουστρίσιμε,

τιμὴ μεγίστη.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

'Εννοεῖς τὸ τίμημα.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

"Ω πρίγκηψ [Κρούσσις εἰς τὴν θύραν].

Πλὴν τὶ τοῦτο;

[Σπεύδων ἀνοίγει αὐτὴν, καὶ φαίνεται εἰς τὸν οὐδὲν ἡ Θεοδότη].

ΘΕΟΔΟΤΗ

'Η Βασίλισσα; . . .

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

"Η Θεοδότη! [Βαίνει καὶ λαμβάνει αὐτὴν τοῦ βραχίονος].

Tί διστάζεις; Εἴσελθε.

ΘΕΟΔΟΤΗ

"Ω σύγγνωτε· ἔζήτουν τὴν Βασίλισσαν.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

'Εξῆλθε μόλις. Πλὴν μικρὸν παράμεινον.

'Ιδοὺ τοῦ Παγκρατίου τὸ Ἀνάκτορον.

ΘΕΟΔΟΤΗ

"Ω οἶον πλῆθος ἀλλοκότων μηχανῶν.

Εἰς τὴν σπουδὴν τῶν ἀστρων χρησιμεύουσι;

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Βεβαίως, καὶ εἰς ἄλλα πλεῖστα θαύματα.

'Εγώ μυοῦμαι ἥδη. Λέγε, Κόλχα μου,
προόδους ἥδη ικανὰς ἐποίησα;

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ [διστάζων].

Προόδους; . . . θαυμασίας.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

"Ηδη φάσματα

προστρέχουσι προθύμως εἰς τὸ νεῦμά μου,
τὸν ἔρωτα ἔξαπτω κατὰ βούλησιν,
ἢ καταστέλλω, καὶ τὰς δέλτους ἔρευνῶ
τοῦ μέλλοντος.

ΘΕΟΔΟΤΗ με:δ:σσα.

Τῷ ὄντι;

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Δὸς τὴν χεῖρά σου
τὴν ἔρασμίαν, καὶ τὴν τύχην πᾶσάν σου
ἀμέσως σοὶ προλέγω.

ΘΕΟΔΟΤΗ, γελῶσαι.

Ὕψηλότατε,

ὅλιγον ἀμφιβάλλω.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Τὴν ἀπόδειξιν

ἴδου παρέχω. [Τῷ Παγκρατίῳ ίδιᾳ].

Πύθων, σὺ βοήθει με.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ, ἐπίσης.

Εἰς τὰς διαταγάς σου, ἀργυρότοξε.

Ο Σεραντάπηχος, λαμβάνων διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς ἕυγγα καὶ διὰ τῆς ἵτερας σαύραν, χαράκεται διὸ αὐτῶν σχῆματα κατὰ μίμησιν τῶν πρὸ μικροῦ γενομένων, ἐνῷ συγχρόνως ἀπαγγέλλει τοὺς κατωτέρω στίχους. Ο Παγκράτιος ὑψών τὰς χειρας πρὸς οὐρανὸν καὶ φινύγεται τοὺς κατωτέρω στίχους. Ακούεται ἡρέμα ἡ γνωστὴ μουσικὴ, καὶ θρογκὴ ἐξ ἦων καὶ ῥόδων καταπίπτει ἐπὶ τῆς Θεοδότης.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Χαῖρε θεὰ τῆς καλλονῆς, σὺ ἔσο μοι αἰσιά!

Η βοστρυχώδης κόμη σου κατέρχεται δασεῖα,
καὶ δι' αὐτῆς ἀστράπτουσιν ἀλαζαστρώδη μέλη,
ώς ἐν νεφέλαις χρυσαυγής ἡ Φοίβη ἀνατέλλει.

Μόλις ἐφάπτονται τῆς γῆς οἱ τρυφεροὶ σου πόδες,
καὶ μειδιᾶς ὑψιτενῆς ως λείριον εὐῶδες,
τὸ στῆθος τὸ ἐπέραστον θερμὰς χιόνας τρέφει,
καὶ ῥόδων τρυφερὰ δυάς ἡδίστους λόφους στέφει.

Τὰ οἰδαλέα χεῖλη σου συστέλλουσα ἥρέμα,
εἰς τῆς καρδίας τοὺς μυχοὺς λαμπρὸν εὐθύνεις βλέμμα,
καὶ τὰς φαιδράς σου φέρουσα ἡδυπαθεῖς ἀλύσεις,
λατρεύει σε ἡ ἔξαλλος ἐκ τοῦ ἴμέρου φύσις.

[Ο Σεραντάπηχος ταράσσει: τὰ ἐν τῷ θυμῷ ατηρίῳ καὶ ἀναθρώσκει ὁ ἀτκός.]

ΘΕΟΔΟΤΗ τεταραγμένη.

Πῶς τρέμω πᾶσα. Διατὶ παρέμεινα;
Ὄποιον θαῦμα! Μελωδία θελκτική.
Καὶ τάνθη ταῦτα;

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Δός μοι νῦν τὴν χεῖρά σου.

[Η Θεοδότη τείνει αὐτὴν δειλῶς. Ο Σαραντάπηχος κρατεῖ ὑπὲρ τὸ θυμιατήριον καὶ ἔταζε αὐτήν.]

Ἄνακαλύπτω πράγματα περίεργα.
Ίδου γραμμὴ σπουδαία. Η καρδία σου
ἔλαλησε.

[Η Θεοδότη ἐγέρει τοὺς ὄμοιούς.]

Άφάτου κρύπτεις ἔρωτος
ἐν σοὶ τὴν φλόγα.

[Η Θεοδότη εκένται ἀνησυχοῦσσα.]

Άλλ' ἐτάσωμεν καλῶς.

Τί βλέπω ὡδε; Προσποιεῖσαι, κρύπτουσα
τὸ ψυχοθόρον πάθος, καὶ ἀπέγθειαν
προσφέρεις ἀντὶ φίλτρου.

[Η Θεοδότη ταράσσεται..]

Πῶς συνέχεται;

ἢ ἄλλη αὔλαξ ὡδε! Τρυφερώτατον
ἀνταποδίδει φίλτρον ὁ φιλούμενος.

ΘΕΟΔΟΤΗ

"Ω ἄφες με.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Τί τρέγει; Σπουδαιόταταί
μοι μένουσι προρρήσεις. Υψηλόσωμος,
ώραῖος νεανίας ὁ τρισόλβιος,
καὶ μεγιστὰν βεβαίως. Η κατάχρυσος
στολὴ ἀστράπτει ὡδε. [Δεικνύει τὸ κοῖλον τῆς χειρός.]

ΘΕΟΔΟΤΗ

"Αφες, ἄφες με.

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ, κρατῶν αὐτήν.

Προβλέπω δυσχερείχας καὶ προσκόμματα
μεγάλα . . . πλὴν ἐν τέλει ἀνατρέπονται..
Πρὸς τὸν ναὸν βαδίζει τὸ γηθόσυνον
τῶν ἔρωμένων ζεῦγος. Πλῆθος ἄπειρον
ἀκολουθεῖ. Πομπώδης ἡ παράταξις.
Οἱ ἄρχοντες καὶ πάντες οἱ Πατρίκιοι,
καὶ πρώτη πάντων — ἀληθῶς παράδοξον—

ἡ Ἀνασσα βαδίζει.

ΘΕΟΔΟΤΗ, ὡχριῶσσα καὶ χλονιζομένη

"Αφες, ἔλεος !

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ, ἐπιμένων.

Τὴν νύμφην βλέπω· κάλλος ἀπαράμιλλον.

Ἐν τῷ ναῷ τελεῖται τὸ μυστήριον.

καὶ πέριξ πλῆθος ἀλαλάζει ἔξαλλον.

Οἱ ιερεὺς προβαίνει, τὸ γαμήλιον

προσάγει στέφος, εὐλογῶν τοὺς θελκτίκους

βοστρύχους περιβάλλει Πλὴν ἡ ὥρασις

μ' ἐπλάνησε; Τί βλέπω; Εἰς διάδημα

τὸ στέφος μετεβλήθη. Αὐτοκράτειρα

ἡ νύμφη νῦν προβάλλει!!!

[Ἡ Θεοδότη, ἀφείσα κραυγὴν, πίπτει λιπόθυμος εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ.]

Πῶς; λιπόθυμος;

Σὲ ὑπερέβην, Κάλυξ.

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ προσφέρων φιαλίδιον.

Εἰς τὸ μέτωπον

τινὰς σταγόνας ρίψον...

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Μὴ βιάζεσαι.

[Θεωρῶν τὴν Θεοδότην.]

*Ω θεσπεσία κόρη! Οἶος ἄγγελος!

Οἱ πόδες του εἰσέτι οἱ ἐπέραστοι:

στεροῦνται τῶν πεδίλων τῶν βασιλικῶν,

εἰς ἀ ὄφειλω εὔσεβάστω; ἀσπασμούς

ἔγγυτερα τὰ χείλη τὰ ροδόεντα.

[Ἀσπάζεται αὐτὴν παραφόρως.]

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Τί πράττεις, Πρίγκηψ;

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

Φλογερὸν ἡφαιστειον

ἐντός μου ἔξερράγη. [Τῷ Παγκρατίῳ].

Τί προχαίνεις με,

ἀγύρτα;

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Πρίγκηψ;

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ

"Ἐρρε, λέγω, χνώδαλον!"

ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

Πλὴν σκέψου, Πρίγκηψ.....

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ ἀνασπῶν ἐγχειρίδιον.

Σατανᾶς καὶ κόλασις !

"Η φύγε, ἦ . . . [ὁ Παγκράτιος ἀποσύρεται]

Νῦν μόνοι ἀπεμείναμεν,

θεσπέσιον σὺ πλάσμα. Σὲ λατρεύω, ναί,
ἐκ παραφόρου θνήσκω ἄπας ἔρωτος.

[Ἄσπαζεται αὐτὴν καὶ αὐθὶς βιαιότερον. "Η Θεοδότη συνέργεται.]

ΘΕΟΔΟΤΗ

"Ω Παναγία ! Τί συμβαίνει ; ἄφες με.

[Ο Σεραντάπηχος κρατεῖ αὐτὴν διὰ τῆς βίας, ἵνῳ ἔκεινη παλαιτεῖ ὅπως διαφύγῃ.]

"Ω ἄφες ! τέρας . . . τέρας ἀποτρόπαιον !

[Λυτροῦται καὶ φεύγει.]

ΣΕΡΑΝΤΑΠΗΧΟΣ, διώκων αὐτὴν.

"Ω μεῖνον !!! μεῖνον !! Χερουβίμ θεσπέσιον !

[πίπτει τὸ διασκήνιον.]

Κλέων Ραγκαθής

MΩΣΑΪΚΟΝ

"Οταν τις δέν ἔχῃ ὅ,τι ἀγαπᾷ, πρέπει νὰ ἀγαπᾷ ὅ,τι ἔχει.
Εἰς τοῦτο συγκεφαλαιοῦται ὅλη ἡ φιλοσοφία τῆς ζωῆς.

"Η ἡδονὴ δυνατὸν νὰ προέρχηται συνηθέστατα ἐκ τῆς ἀπάτης.
Αλλ' ἡ εύτυχία ἔγκειται μόνον ἐν τῇ ἀληθείᾳ.

Θλίψεις τινὲς ἐνίστε εἶνε ως αἱ διαθῆκαι· ἡ τελευταία ἐκμηδενίζει τὰς προηγουμένας.

"Η γυνὴ τίποτε ἄλλο δέν δίδει εἰς τὴν φιλίαν εἰμὴ ὅ,τι τῆς περισσεύει ἀπὸ τὸν ἔρωτα.